

Številka: 218-4/2010/20 (032-03)

Datum: 10. 3. 2014

VSEM ŠOLAM VOŽNJE V RS

ZADEVA: PREVENTIVNO DELOVANJE ZA IZBOLJŠANJE VARNOSTI VOZNIKOV ENOSLEDNIH MOTORNIH VOZIL - PRIPOROČILO

Javna agencija za varnost cestnega prometa se tudi v letošnji sezoni sooča s prometno-varnostno problematiko na slovenskih cestah. Vozniki motornih enoslednih vozil (motornih koles in mopedov) se izkazujejo kot najbolj kritični dejavniki bližajoče se turistične sezone, zato jim je potrebno pred začetkom njihove vožnje posvetiti dodatno skrb.

Kaj predvidevate storiti kot šola vožnje v okviru svojih aktivnosti? Priporočamo vam važne nasvete za varno vožnjo motoristov oziroma svetovanje kandidatom za motoriste, na kaj je potrebno biti predvsem pozoren. Nekaj primerov vam nakazujemo v nadaljevanju:

Vožnja enoslednega vozila v zavojih

Pri vožnji skozi zavoje prihaja do večje širine motorista v nagibu. Normalna širina pri vožnji naravnost znaša cca 80 cm, ki pa se v nagibu poveča, odvisno od vrste motornega kolesa, hitrosti in nagiba. Nagib postane nevaren za motorista posebno pri levem zavoju, v kolikor vozi tik ob sredinskem robu smernega vozišča, saj takrat s svojim gornjim delom telesa sega v nasprotni prometni pas. Take situacije so lahko smrtno nevarne, v primeru, da nasproti pripelje širše vozilo.

Zdrs

Ob morebitnem zdrs motorist takoj ugasne motor s pomočjo rdečega gumba na krmilu in skuša čimprej izskočiti oziroma se oddvojiti od motornega kolesa, da ga to dodatno ne poškoduje med drsenjem ali prevračanjem. Motorista ob padcu največkrat najhuje poškoduje motor, ki ga dodatno stisne ob oviro. V kolikor motorist motorja pred padcem ni pravočasno ugasnil, mu pretijo še dodatne poškodbe zaradi vrtečih se delov, kot so veriga, zobniki in kolesi.

Zaviranje na spolzkem terenu

- mora biti nežno ob predhodno bistveno zmanjšani hitrosti. Tako zaviranje je potrebno na spolzki ali zrnati podlagi (dež, led, sneg, pesek). Spolzki pogoji so pri zaviranju na tračnicah, barvastih talnih označbah, mastnih površinah, kot tudi jeseni na odpadlem listju. Zato mora biti motorist pozoren na spremenjene razmere na cesti in pravočasno zmanjšati hitrost ter povečati varnostno razdaljo.

Razvrščanje

Pri razvrščanju mora biti motorist pozoren na pravilno vključevanje smernih utripalk, še bolj pa na njihovo izključevanje, posebno v križiščih. Delujoča leva smerna utripalka pri vožnji naravnost skozi

križišče je zelo nevarna, zlasti ob nasproti vozečih vozilih, ki nameravajo zaviti levo. Utripalka jih zavaja in napeljuje k zavijanju levo pred motorista ter povzroči hudo prometno nesrečo.

Prehitevanje

- na odprtih cestah je zahtevno prav zaradi manjše pazljivosti voznikov pri vožnji po teh cestah. Če voznik pred motoristom motorista ne opazi, lahko nepričakovano in nekontrolirano zavije v levo. Paziti je potrebno tudi na mrtvi kot voznika pred nami, saj je motorist hiter, majhen in slabo opazen. Nikoli ne prehitevamo, če je z leve strani odcep ali parkirišče, saj je verjetnost izsiljevanja velika. Vozniki, ki se vključujejo desno na prednostno cesto največkrat pogledajo le levo in se nato vključijo v promet. Prav zato je prehitevanje na prednostni cesti v križiščih z stransko cesto zelo nevarno.

Nihanje motornega kolesa

Pri večjih hitrostih lahko pride do pojava nihanja. Motorno kolo se prične opletati v vseh treh koordinatnih oseh. Če se to zgodi pri veliki hitrosti je lahko tako intenzivno, da povzroči padec motorista. Do nihanja motornega kolesa pride zaradi najrazličnejših vzrokov: neravnine zaradi slabega asfalta; vzdolžnih žlebov, ki nastanejo zaradi težkih vozil; povzročitelj je lahko sam motorist z napačnim sedenjem (sedi na zadnjem sedežu) ali z nepravilnim naslanjanjem nog (noge nasloni na zadnje stopalke namenjene sopotniku); z nepravilno razporeditvijo prtljage ...

Stranski veter

Bočni sunki vetra so nevarni predvsem na odprtih cestah. Vedno moramo biti pozorni na področja, kjer se bočni veter pogosto pojavlja, kot na primer na mostovih, pri prehodu iz soteske na ravnino, ob prehitevanju kamionov, avtobusov ali težjih vozil.

Vsem šolam vožnje priporočamo, da v okviru izvajanja teoretičnega usposabljanja kandidatov za voznike motornih vozil eno uro namenijo posebej obravnavi nevarnosti na cesti, ki grozijo voznikom enoslednih motornih vozil (motoristom, mopedistom).

Javna agencija za varnost cestnega prometa se zahvaljuje za vašo pripravljenost, ki bo gotovo prispevala k večji varnosti motoristov na slovenskih cestah.

S spoštovanjem!

Pripravil:

mag. Andrej JUSTINEK

PODROČNI PODSEKRETAR

POSLANO:

1. naslovníkom po e-pošti;
2. GZS SLOVENIJE, ZDRUŽENJU ŠOL VOŽNJE SLOVENIJE, AVTOSOLE@GZS.SI;
3. zbirki dok. gradiva.